

Cuarteto Quiroga —Beethoven i Brahms

Palau Cambra

Dilluns, 28 de febrer de 2022 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el suport de:

Membre de:

Programa

Cuarteto Quiroga:

Aitor Hevia, violí I

Cibrán Sierra, violí II

Josep Puchades, viola

Helena Poggio, violoncel

I

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Quartet de corda núm. 15, en La menor, op. 132

Assai sostenuto - Allegro

Allegro ma non tanto

Molto adagio

Alla marcia, assai vivace

Allegro appassionato

II

Johannes Brahms (1833-1897)

Quartet de corda núm. 2, en La menor, op. 51

Allegro non troppo

Andante moderato

Quasi Minuetto, moderato

Finale. Allegro non assai

Durada aproximada del concert: primera part, 47 minuts | pausa de 15 minuts | segona part, 35 minuts.

#clàssics #nousreferents

Poema

Mina

Carbó a les canonades del cos.

Reflex sense ombra
a les oportunitats del llenguatge.

Què aporta
la claredat?

L'interior de l'ésser humà
és una tempesta nocturna.

Anna Gual

“L'enigma del microbi”

Ameba (2020)

Comentari

Dos monuments en bones mans

Hi ha repertori que, per la seva envergadura, complexitat i profunditat, només és a l'abast d'interprets d'enorme categoria, experimentats i sòlids. Per aquesta raó és un goig i una garantia que aquests dos monuments de la música de cambra de tots els temps que sentirem avui l'afronti una formació com el Cuarteto Quiroga, un dels millors quartets de corda del panorama actual, amb experiència, consistència i sempre guiat per la reflexió i la maduració contínua de tot el que interpreta.

L'opus 132 pertany al grup de cinc *Quartets* que Beethoven va escriure al final de la seva vida, i tots són obres revolucionàries, plenes d'audàcies i avançades al seu temps. El novembre del 1822, a punt d'acabar la *Missa solemnis* i amb la *Novena Simfonia* a mig fer, Beethoven va rebre diverses cartes del príncep rus Nikolai Galitzin des de Sant Petersburg demanant-li tres *Quartets de corda*, que els hi pagaria al preu que fos. Beethoven va acceptar i li va demanar cinquanta ducats per cadascun; però feia dotze anys que no escrivia per a quartet, i va trigar dos anys a satisfer l'encàrrec. I a més, l'editor Schlessinger va organitzar-ne l'estrena al Prater de Viena el 9 de setembre de 1825, amb el Quartet Schuppanzigh, que va ser un èxit absolut i va propiciar la repetició del concert dies després; quan se'n va assabentar Galitzin, que encara no havia rebut l'original, es va empipar i va tallar vincles amb el músic. Beethoven, però, n'estava ben cofoi, perquè va afirmar que era *“una de les obres més dignes del meu nom”*. És una obra de grans dimensions, en cinc moviments, i esquitxat d'elements personals per tot arreu: el tercer moviment, “Molto adagio”, duu la indicació *“Cant d'acció de gràcies d'un convalescent a la Divinitat, en mode lidi”*, i va ser compost la primavera del 1825 després d'haver patit una greu malaltia intestinal que el va prostrar cinc setmanes i va interrompre la creació d'aquest *Quartet*. A l'“Andante” que el segueix trobem l'al·legoria sonora de la recuperació de l'autor, perquè hi escriu *“Ah! Tu que m'has retornat les forces!”*. Després d'una marxa animosa, el *Quartet* acaba amb un “Allegro appassionato” descomunal en forma de rondó.

De la mateixa manera que li va passar amb les seves *Simfonies*, la grandesa dels *Quartets de corda* de Beethoven (com el que acabem de sentir) va intimidar Brahms a l'hora de compondre per a aquesta formació. Ell mateix va admetre que abans de publicar els seus dos primers *Quartets*, els de l'opus 51 (avui en sentirem el segon), en va destruir una vintena perquè no estaven a l'alçada. Aquests els va escriure l'estiu del 1873 (ja tenia quaranta anys) a la riba del Würmsee, i els va dedicar al seu bon amic Theodor Billroth, eminent metge vienès i gran melòman a qui va confessar que per acabar-los havia necessitat “*fôrceps i un cirurgià*”. L'estrena pública es va fer el 3 de desembre de 1875 a Viena, perquè Brahms es va passar dos anys revisant-lo i escoltant-lo en audicions privades.

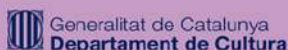
Aquest *Quartet* té un aire més vienès i primaverat que el seu germà bessó, però en conserva tot el lirisme i la poesia, i conté elements genuïns del llenguatge brahmsià, com la cèlebre cèl·lula melòdica Fa-La-Mi (en notació alemanya F-A-E), l'acrònim del lema existencial de Brahms: “*Frei aber einsam*” (Lliure però sol) que va acabar guiant la seva vida; aquest motiu és el motor generador del primer moviment. Schönberg, a l'assaig del 1933 titulat *Brahms el progressiu*, va fer un fabulós estudi del temps lent, “Andante moderato”, en què demostra que tot s'estructura al voltant d'un interval de segona, que és la llavor de tot el moviment. La prodigiosa arquitectura formal d'aquest *Quartet* es rebla al tercer moviment, on Brahms combina els dos temes en un doble cànon, i es clou a l'enèrgic “Rondó” final on un aire zíngar és brillantment transfigurat en set mutacions sorprenents. Fins i tot Eduard Hanslick, un dels crítics més severs de l'època i reaci a llançar “floretes” a ningú, va quedar fascinat per aquest monument musical.

Xavier Chavarria, *musicòleg i crític musical*

Palau de la Música Catalana

Més informació i
venda d'entrades a
www.palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

Celebrem la vida!

Giulio Cesare de Händel
Forma Antiqua & Zapico

Ginastera, Sibelius i Dvořák
Dueñas, Die Deutsche
Kammerphilharmonie Bremen
& De la Parra

Jonas Kaufmann, Diana Damrau
& Helmut Deutsch

Passió segons sant Mateu de Bach
Collegium Vocale Gent
& Herreweghe

Passió segons sant Joan de Bach
Orquestra Barroca Catalana
& Cor de Cambra del Palau

Missa de Glòria de Puccini
Orfeó Català, Orquestra
Filharmònica de Luxemburg
& Gimeno

Philharmonia Orchestra
& Rouvali

Yuja Wang

King Arthur i The fairy queen de Purcell
Vox Luminis

La consagració de la primavera de Stravinsky
Les Siècles & Roth

Integral de Simfonies de Brahms
Orquestra Simfònica
de la Ràdio Sueca & Harding

Biografia

Cuarteto Quiroga

(Aitor Hevia, violí I; Cibrán Sierra, violí II; Josep Puchades, viola; Helena Poggio, violoncel)

(c) Josep Molina

Lloat pel «New York Times» per les seves “*interpretacions fresques i exquisides*”, el Cuarteto Quiroga s’ha consolidat com un dels quartets més dinàmics i singulars de la seva generació, lloat internacionalment per la crítica i el públic gràcies a una personalitat única, juntament amb un enfocament audaç i original a l’hora d’afrontar el repertori per a quartet de corda.

Ha guanyat el Premio Nacional de Música 2018, el premi Ojo Crítico de RNE i ha estat guardonat als principals concursos internacionals per a quartet (Bordeus, Paolo Borciani, Ginebra, Pequín, Fnapec-París, El Primer Palau). El 2013 va esdevenir el primer conjunt resident al Palacio Real de Madrid amb el quartet de Stradivarius decorats de la col·lecció palatina.

El Cuarteto és a hores d'ara conjunt resident al Museo Cerralbo de Madrid i habitual de les sales més prestigioses del panorama internacional, com la Pierre Boulez Saal, Konzerthaus i Philharmonie de Berlín, Wigmore Hall de Londres, The Frick Collection i Lincoln Center de Nova York, DaCamera de Los Angeles, National Gallery of Art de Washington DC, Concertgebouw d'Amsterdam, Les Invalides de París, Martinů Hall de Praga, Nybrotkajen d'Estocolm, Auditorio Nacional de Madrid, Stadtcasino de Basilea, Mozarteum de Salzburg, i a festivals com ara la Heidelberger Frühling i la Biennial de Quartets de Corda d'Amsterdam.

Entre els artistes amb qui comparteix escenari habitualment hi ha músics de la categoria de Martha Argerich, Veronika Hagen, Jörg Widmann, Javier Perianes, Valentin Erben, Richard Lester, David Kadouch, Jonathan Brown, Cappella Amsterdam i els quartets de corda Doric, Meta4, Ardeo i Galatea.

Defensor apassionat del repertori contemporani, el Cuarteto Quiroga col·labora habitualment amb compositors actuals, tot presentant i enregistrant noves creacions per establir un diàleg constant entre la tradició i la nova música. Així, ha estrenat obres de compositors destacats, com Peter Eötvös, Cristóbal Halffter, José María Sánchez-Verdú, Antón García-Abril, Jesús Villa-Rojo, Marisa Manchado, Narine Khachatryan i Cecilia Díaz, i ha interpretat la integral de l'obra de György Kurtág per a quartet i, en temporades futures, estrenarà obres de Jonathan Dove, Jörg Widmann i José Luis Turina.

Des del 2012 el Cuarteto Quiroga ha emprès un viatge ambiciós per bastir un catàleg discogràfic inspirat i únic amb el segell independent holandès Cobra Records. La tardor del 2021 va presentar el seu darrer disc, *‘Und es Ward Licht’. Haydn & Mozart: el alumbramiento de una nueva Era, en Do mayor*, enregistrat amb la prestigiosa violista Veronika Hagen i dedicat al naixement i l’esclat de la música de cambra i el quartet de corda com a gèneres fills de la Il·lustració. El seu CD anterior, *Heritage*, ofereix una antologia eloqüent de l’escena musical del quartet de corda al Madrid de l’època de Goya. Publicat el 2019, aquest “*àlbum necessari*” («Scherzo») està interpretat amb cordes de tripa i inclou dos enregistraments en primícia mundial, de Boccherini i Brunetti. El seu primer àlbum, que relaciona Haydn i Webern amb Sollima, va guanyar el premi CD del 2012 atorgat per la Unión de Productores Independientes (UFI). Entre els seus àlbums anteriors per a Cobra, igualment lloats per la crítica, figura música primerenca de Schönberg, Webern i Alban Berg; els *Quartets, op. 51* de Brahms, i obres de Bartók, Ginastera i Halffter. El 2016 va publicar un enregistrament amb Javier Perianes per a Harmonia Mundi que inclou rareses per a quintet de piano de Granados i Turina.

Format el 2003, el Cuarteto Quiroga pren el nom del violinista gallec Manuel Quiroga, un dels intèrprets més destacats de corda de la història musical hispànica. Els seus membres van estudiar amb Rainer Schmidt a l’Escuela Superior de Música Reina Sofía de Madrid, amb Walter Levin a la Musikakademie de Basilea i amb Hatto Beyerle a l’European Chamber Music Academy (ECMA). Altres influències artístiques importants són Johannes Meissl, György Kurtág, András Keller, Eberhard Feltz i Ferenc Rados. Profundament compromesos amb l’ensenyament de la música de cambra, són professors al Conservatorio Superior de Música de Saragossa, Universität Mozarteum de Salzburg, Musikene de Sant Sebastià i Real Conservatorio Superior de Música de Madrid, i són convidats habitualment a oferir classes magistrals a universitats i conservatoris de música d’arreu d’Europa, els Estats Units i l’Amèrica Llatina.

També et pot interessar...

Petit Palau Cambra

Dijous, 03.03.2022 – 20 h

Petit Palau

Joel Bardolet, violí

Marc Heredia, piano

F. Schubert: *Sonata núm. 2, en La menor, D. 385*

J. M. Guix: *Llàgrimes de tardor*

O. Messiaen: *Tema i variacions*

B. Bartók: *Sonata núm. 2 Sz. 76*

J. Brahms: *Sonata núm. 3, en Re menor, op. 108*

Preu: 15 €

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – Fundació Antiques Caixes Catalanes - BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Morera Casablanques S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

